

FILOZOFICKÁ FAKULTA
Univerzita Karlova

Posudek oponenta   bakalářské práce z Historie

Autor: Petr Jančárek

Název práce a bibliografické údaje:

Autor posudku: Mgr. Jaroslav Ira, PhD.

A) Posouzení obsahu

Definice cílů práce, stanovení výzkumných otázek	velmi dobře
Metodologie práce	velmi dobře
Koncepce a struktura práce	velmi dobře
Práce s prameny	velmi dobře
Schopnost analýzy, interpretace a kritického myšlení	velmi dobře
Invenčnost a původnost	velmi dobře

Pokud je potřeba, zejména v případě hodnocení „neprospěl“ doplňte hodnocení psaným komentářem:

B) Posouzení formálních náležitostí

Seznam pramenů a literatury, práce s literaturou	velmi dobře
Poznámkový aparát	velmi dobře
Formální struktura práce	výborně
Stylistická a jazyková úroveň	velmi dobře
Přílohy (pokud jsou)	Zvolte položku.

FILOZOFICKÁ FAKULTA Univerzita Karlova

Pokud je potřeba, zejména v případě hodnocení „neprospěl“ doplňte hodnocení psaným komentářem:

C) Celkové zhodnocení

1) Celkové shrnutí (povinné, alespoň 500 znaků)

Pan kolega Jančárek si zvolil záslužné a z hlediska empirie původní téma, tj. životní dráhu relativně neznámého příslušníka ruské politické emigrace v meziválečném a poválečném Československu. Je nutno ocenit, že práce je založená na studiu širšího spektra archivních pramenů, přičemž autor se k nim snaží přistupovat kriticky a s vědomím, že jejich obsah mohl často vyjadřovat spíše aktuální strategii aktéra, odpovídající potřebě legitimizovat své jednání v závislosti na měnícím se kontextu. Sympatická je také snaha o rámcovou teoretickou konceptualizaci výzkumu, přičemž autor pracuje s konceptem perspektivy aktéra-jedince jako spolutvůrce velkých historických událostí a procesů. Je nepochybně potřeba zabývat se též řadovými či méně známými historickými aktéry, ať již těmi, jejichž příběh byl v mnohém ohledu dramatický, nebo i aktéry, jejichž život byl zcela obyčejný. Obojí nám pomáhá vnímat historickou realitu mnohem komplexněji. Místy se autor pokouší také o hlubší explanaci jednání svého aktéra, resp. o zhodnocení role jeho zkušeností – válka, zkušenost emigrace – v utváření poměrně adaptabilní, strategickým jednáním se vyznačující, a odolné povahy svého aktéra, jak alespoň vyplývá z autorova líčení, ačkoliv zde by bylo zapotřebí se více opřít o teoretickou literaturu z oblasti psychologie. Nepochybně si autor svou bakalářskou prací vytvořil také dobrý heuristický základ pro návazný výzkum, který ostatně sám předjímá.

Pokud jde o kritické body, je třeba vytknout především nevyjasněnost zaměření práce, která se projevuje už v samotném rozporu mezi názvem práce a jejím skutečným obsahem, v němž je Nikitinovi v ČSR věnována jen menší část vlastního textu; větší prostor je věnován životu před emigrací, a zejména působení Nikitina v První světové válce a ruské občanské válce. Práce se tak blíží spíše klasické biografii. Aby práce nezůstala jen prostým chronologickým líčením, je potřeba najít vhodný výkladový rámec, jenž by lépe usouvztažnil jednotlivá fakta, utřídil je z hlediska jejich důležitosti, resp. jim dal smysl v kontextu celé práce. Momentálně

FILOZOFICKÁ FAKULTA Univerzita Karlova

je kostrou prostá chronologie a pojítkem jsou především dochované prameny k dané postavě, které se autor pokusil vyčerpat bezzbytku – alespoň mám ten dojem – což ovšem někdy působí spíše na škodu. Různé poznatky čerpané z pramenů totiž celkově skládají trochu nesourodý obraz, obsahující např. četné detaily o bojových operacích za první světové či ruské občanské války, a mnoho dalších detailů z různých období života, přičemž ovšem není jasné, v čem mají být užitečné ve vztahu k hlavnímu cíli práce.

Nepochybně bude proto důležité, aby si autor v další fázi výzkumu zkusil položit zřetelnější a silnější výzkumnou otázku, popř. teoretický předpoklad či výchozí hypotézu - např. že životní dráha D.P. Nikitina byla v jistém smyslu typická, nebo naopak, vymykající se běžnému vzorci ostatních ruských emigrantů. Zároveň bude třeba se více inspirovat v různých metodách a teoretických přístupech, např. mikrohistorii, psychohistorii, v recentních diskusích o nových možnostech žánru biografie, případně použít biografii jednoho člověka jako vzorek či sondu pro osvětlení širšího fenoménu, např. integrace emigrantů v Československu či emigrantů v cizím prostředí obecně. V některých případech by to znamenalo rozšířit práci o další postavy a sledovat např. odlišnost, či naopak společné rysy individuálních trajektorií a způsobů adaptace na nové prostředí. Co také zcela postrádám, a pro kolegu by mohlo být užitečné, je alespoň základní teoretická literatura k problematice migrace, diaspory, adaptace cizinců v novém prostředí apod.

Z jazykového a formálního hlediska je práce vcelku na solidní úrovni, avšak nedostatky se najdou. Např. na studii M. Chmelařové je třeba odkazovat jako na článek v periodiku, třebaže v elektronickém a dostupném online, nikoliv jen jako na internetový zdroj. Zbytečné jsou také některé doslovné citace ze sekundární literatury. Je třeba dbát i na správné přepisování jmen – viz např. Lucie Storchová, nikoliv Štorchová.

2) Případně navrhovaná témata či otázky k obhajobě

Zkuste co nejlépe vysvětlit, v čem může být biografie, resp. výzkum životní dráhy relativně méně známého jedince, užitečné pro lepší porozumění dějinám.

FILOZOFICKÁ FAKULTA
Univerzita Karlova

3) Závěrečné doporučení

Práci **doporučuji** k obhajobě a navrhuji hodnotit známkou **velmi dobře**

V Praze 6.6.2024

Podpis Jaroslav Ira